

Za tvojo
reklamo
pokliči
Novi
Matajur

novi
matajur

tednik slovencev videmske pokrajine

CEDAD / CIVIDALE • Ulica Ristori 28 • Tel. (0432) 731190 • Fax 730462 • E-mail: novimatajur@spin.it • Postni predal / casella postale 92 • Postnina placana v gotovini / abbonamento postale gruppo 2/50% • Tednik / settimanale • Cena 1.500 lir - 0,77 evra
Spedizione in abbonamento postale - 45 % - art. 2 comma 20/b Legge 662/96 Filiale di Udine

TAXE PERÇUE
TASSA RISCOSSA

33100 Udine
Italy

št. 1 (989)

Cedad, četrtek, 6. januarja 2000

Telefon
0432/731190

Sprejela je vabilo slovenskih organizacij videmske pokrajine in se udeležila Dneva emigranta

Ministrice Bellillo v Čedadu

Ministrice za odnose z deželami Katja Bellillo je obiskala Dvojezično šolsko središče v Špetru, kjer se je srečala s predstavniki manjšine in krajevnih uprav - Pozdrav županje Brune Dorbolò - Lep kulturni program

Lieto 2000 se za nas Slovence v Furlaniji začne pod najbujnejšimi zvezdami. Naš Dan emigranta, kulturni an politični praznik Slovencev iz Kanalske doline an Rezije, iz Terskih an Nadiških dolin, je počastila s svojo prisotnostjo ministrice za dežele Katja Bellillo.

V vseh 38. let, odkar se za začetek lieta srečavamo v Cedadu za se voščiti za novo lieto an potardit zvestobo svojim jezikovnim an kulturnim koreninam, nismo se imeli med nam takuo imenitnega gosta, celo ministra od rimske vlade.

Lieta an lieta se iz Trsta ali Vidma je bila preduga pot do Cedadu, Rim se nie še obednemu sanju. V resnici nas oblast nie tiela ne' spoznat, ne' priznat. Na naši strani smo parve lieta imieli le levičarske stranke an buj potle se Cierku. So adni judje tle par nas, ki sele donas imajo kurazo tardit, de niesmo Slovenci. Koluo zgodovine na srečo gre napri.

Katja Bellillo, an skuoze njo italijanska vlada, je dala njim an vsem, ki so naspruotni naši stvari, močan signal an jasen odgovor. An pokazala je pot po kateri napredne, progresistične sile, ki vodijo rimsko vlado zelijo hoditi: po poti sodelovanja an parjateljstva s sosedi, po poti, ki pelje tudi naše kraje iz politične an ekonomske marginalnosti v Evropo, kjer je vič spostovanja do manjšin, njih jezikov an kultur an tudi vič

Ministrice
Katja Bellillo,
harmonikarji
Glasbene
šule iz
Spietra
an gor na
varhu desno
prizor od
letošnje
Ruzantjeve
predstave

podpuore, politične an finančne, za manj razvite kraje an dežele.

Ko pišemo tele varstice se dan Emigranta sele parpravja an nas je strah, de bi kiek slo narobe. Na vsako vizo že sada lahko dijemo, de smo glaboko hvaležni ministrice Katiji Bellillo za senzibilnost, ki jo kaze do manjšinske problematike in, bi rekli, še posebej do Slovencev videmske pokrajine, ki nas je počastila že s tem, da je sprejela naše vabilo na naš največji praznik. Veseli nas lahko

an blizina naših krajevnih uprav. Zatuio vsi lahko gledamo z večjim optimizmom v jutrisnji dan.

Zaki smo lahko optimisti an ponosni nam ku po navadi potardjo s svojim kulturnim programom tudi naši kulturni delavci, igrauci Beneskega gledališca, mladi folkloristi iz Rezije, beneski harmonikarji in kantavtor iz Terske doline.

Il dopo-Kronos si chiama Hte

I capannoni della Kronos, a Ceur di S. Leonardo, stanno per avere dei nuovi inquilini. È dei giorni scorsi, infatti, la notizia dell'avvio di una nuova attività, quella di produzione di scambiatori di calore.

Ad occuparsene sarà l'azienda Hte, i cui vertici assicurano che entro tre anni a Cemur verrà dato lavoro ad una cinquantina di persone, anche se inizialmente gli occupati saranno solo una dozzina.

Già per gennaio è previsto, in ogni caso, il trasferimento del materiale nel capannone lasciato vuoto alcuni mesi fa dalla Kronos, ditta di articoli sportivi controllata da Maurizio Zamparini che si è trasferita nel Vicentino, lasciando senza lavoro non pochi dei

suoi dipendenti. A questo proposito la Hte sembra intenzionata a cercare manodopera, anche specializzata, a livello locale.

Approvato in Comunità montana il documento del Ppi

Il sollecito sulla tutela

Si chiede ai Comuni che attuino le disposizioni previste dalla legge

È passato mercoledì 22 dicembre, nell'assemblea della Comunità montana delle Valli del Natisona che si è tenuta a Pulfero (la

sede di S. Pietro è temporaneamente inagibile), l'ordine del giorno con il quale i consiglieri del Ppi Stefano Gasparin e Valter Pinton

chiedevano al presidente Giuseppe Marinig di attivarsi presso i Comuni che fanno parte dell'ente perché diano attuazione alle disposizioni previste dalla legge sulla tutela delle minoranze linguistiche, che entra in vigore, con la pubblicazione sulla Gazzetta ufficiale, proprio in questi giorni.

I Popolari chiedono insomma un'accelerazione, da parte delle amministrazioni locali, soprattutto per avviare la procedura di delimitazione del territorio in cui verrà applicata la legge.

Questo, affermavano i consiglieri nel documento, "in attesa che il Parlamento approvi le norme per la tutela della minoranza slovena". (m.o.)

segue a pagina 2

V Sauodnjo 56 milijonu podpuore

Pokrajina Videm je ob pregledu svoje bilance ugotovila, da lahko investira se 460 milijonov lir. Določila je, da bo ta finančna sredstva namenila krajem v gorah.

Kot po navadi je seveda največ podpore slo v Karnijo v Forni di Sopra, Ovaro, Paluzza, Moggio Udinese, Tolmezzo an se v Rifugio Gilberti.

Od naših kamunu je prejela finančno podpuore le občina Sauodnja. Gor pride kar 56 milijonu, ki jih bojo porabili za popravila an dokončno ureditev nieke hiše v vasi Matajur, kjer naj bi potle odparli delavnico adnega obartnika. Vsi teli kontributi bi muorli pomagat, de se kiek začne dielat v gorah an se ustave emigracjon.

Sulle previsioni grava l'incertezza sul futuro dell'ente

Comunità, approvato un bilancio da integrare

Grazie all'Obiettivo 5B quattro corsi di formazione

Si sono da poco aperte le iscrizioni, per i corsi di formazione gratuiti che riguardano "Operatore di telelavoro" e "Tecniche di animazione turistica". Nel primo si studiano i fondamenti di informatica e telematica e si imparano a redarre pagine web, nel secondo si analizzano le tecniche di accoglienza dei turisti e gestione dell'ospitalità, tecniche di intrattenimento e animazione, conduzione di diverse tipologie di giochi.

I corsi, coorganizzati dalla Comunità montana Valli del Natisone in at-

tuazione dell'Obiettivo 5B, si tengono presso l'Einaip di Udine e sono rivolti a giovani e adulti disoccupati in cerca di prima occupazione, diplomati o laureati, residenti nelle aree del 5B. Sono aperte anche le iscrizioni ad altri due corsi, per "Tecnico della gestione dei servizi ambientali" e "Tecnico della gestione del paesaggio rurale".

Le iscrizioni si possono effettuare presso l'ufficio di segreteria dell'Einaip di Udine con sede a Pasian di Prato, in via Leonardo da Vinci.

cordato alcuni lavori già appaltati per il prossimo anno che riguardano tra l'altro la sistemazione di piste forestali, la realizzazione dell'area di stoccaggio a Cemur e la messa a norma del rifugio "Pelizzo" sul Matajur.

Delusi i moderati, rappresentati da Sergio Matellig: "È un bilancio poco trasparente e disarticolato". In margine un appunto di quest'ultimo sulla realizzazione del Centro vacanze per i giovani, non previsto nel bilancio dell'ente. La risposta è stata dell'assessore Beppino Crisetig affermando che "faremo richieste di contributo alla Provincia e alla Regione, ma soprattutto dobbiamo trovare un luogo che abbia adeguate caratteristiche sanitarie". (m.o.)

Osebnost stoletja je Leon Štukelj

Ob obratu leta je ze v navadi, da časopisi in drugi mediji objavljajo različne ankete, javnomnenjske ocene in lestvice najbolj priljubljenih osebnosti. Nič drugače ni bilo tudi v Sloveniji, se posebnost zaradi dejstva, da je bil tokratni obrat leta se posebej slavnosten in simbolichen, saj smo presli v novo stoletje, ce ze ne v tisočletje, ki naj bi ga praznovali cez dva najst mesecev.

In kdo je po mnenju slovenskih državljanov osebnost stoletja v Sloveniji? To je Leon Štukelj, v letu 1999 najstarejši živeči olimpijonek, ki je preminil v začetku decembra. Najuspešnejši gimnastik je namreč dobil kar 33 odstotkov konsenza in za 8 odstotkov prehitel predsednika Slovenije Milana Kučana, ki pa je po anketi Nedeljskega dnevnika in Dela osebnost leta 1999. Po Štuklju in Kučanu se je med osebnosti stoletja uvrstil Janez Drnovšek, ki pa je po mnenju 200 najbolj reprezentativnih menedžerjev najzaslužnejša politična osebnost za gospodarski uspeh Slovenije. Trojki sledijo se Janez Jansa, alpinist Tomaž Humar, Josip Broz Tito in France Prešeren.

Kar zadeva osebnost leta, so se po predsedniku Kučanu uvrstili Tomaž Humar, pevec Adi Smolar, vodja narodnozabavnega ansambla Slavko Avsenik, Janez Drnovšek, selektor slovenske nogometne reprezentance Srečko Katanec, Janez Jansa, predsednikova žena Stefka Kučan, gledališka igralka Milena Zupančič in godbenik Lojze Slak. Prvovrščeni predsednik Kučan je pobral skoraj polovico glasov, kar priča o njegovi priljubljenosti med ljudmi. Več kot 200 menedžerjev, ki je so-

delovalo v anketi Gospodarskega vestnika, je premierja Janeza Drnovška ocenilo za politika, ki je najbolj deloval v prid gospodarstva. Politik, ki pa je najbolj deloval v škodo gospodarstva, je bil po mnenju anketirancev podpredsednik vlade Marjan Podobnik. Za najboljšega gospodarstvenika ministra v zadnjem desetletju si prvo mesto delita Metod Dragona in Jože Mencinger, sledita jima finančni minister Mitja Gaspari in guverner Banke Slovenije Franc Arhar.

Z delom je zaključil tudi upravni odbor Prešernovega sklada, ki ima nalogo izbrati najbolj zaslužne osebnosti na kulturnem področju, ki jih bodo nagradili ob priložnosti osrednje proslave kulturnega praznika v Ljubljani. Kot zanimivost povejmo, da člani odbora niso med izbranci evidentirali nobenega zaslužnega kulturnika iz zamejstva, ne našega, ne avstrijskega in niti madžarskega.

Letošnja Prešernova nagradjenca sta pesnica Svetlana Makarovič in slikar Marko Rupnik. Nagrajenci Prešernovega sklada pa so kipar Mirsad Begič, skladatelj Jani Golob, violinist Miran Kolbl, pisatelj Vinko Möderndorfer, igralka Saša Pavček in režiser Vito Taufer.

In za konec se nekaj osnovnih podatkov o delovanju slovenskega parlamenta. Poslanci so zasedali 123 (za skupno 664 ur) dni, od tega 88 dni na rednih in 35 na izrednih sejah. Sprejeti so kar 198 zakonov, sprejetih odlokov je bilo 163, stališč pa 496.

Leto 1999 pa je bilo značilno tudi za založniškega vidika: lani je namreč izšlo največje število knjig in priročnikov doslej. (r.p.)

Pismo iz Rima

Stojan Spetic

Za nami so Božič in Novo leto. Preživeli smo praznike, ki so nekdanji bili dnevi družinske zbranosti, sedaj pa ti ritmi vsiljujeta reklama in trgovina. Skoda.

Minila je tudi vladna kriza. D'Alema je sestavil novo vlado, ki je povsem podobna prvi, le nekaj novih obrazov je v kabinetu. Drugi pa so odšli, ker so koalicio zapustili socialisti in Cossigovi sredinci. Zlobni jeziki pravijo, da bodo počakali do pomladanskih deželnih volitev. Tedaj bo namreč jasno, kdo je v Italiji močnejši. In če bo močnejši Pol svoboscin, bodo jadrno pobrali sila in kopita in se preselili pod Berlusconijevo streho. Če pa bo močnejša leva sredina, se bodo vrnili v vlado, le da bodo postavljali težje pogoje.

Kdor ni razumel krize in priložnosti, ki se mu je nudila, je Bertinotti. Zaman so ga vsi pozivali, naj vlado

podpre in obnovi položaj, ki ga je imel v času Prodi, ko je bil spoštovan, upoštevan in reden gost vseh televizijskih oddaj. Zmrnil se je in dal razumeti, da tudi on čaka na pomlad. Če bo leva sredina na deželnih volitvah zmagala z njegovo odločilno podporo, bo pač povedal, po kakšni ceni bi se vrnil v koalicio. Če bo leva sredina zmagala brez njegovih glasov, bo ostal tam, kjer je, v predpeklju politike. Če zmagata desnica, bo očital D'Alema, da je za to kriv on sam, ker je s svojo vlado izvajal konzervativno politiko.

Kakorkoli že, vlado imamo in upati je, da bo ostala pri krmilu do konca mandata. Tako bomo lahko spravili pod streho zaščitni zakon, saj je skrajni čas. V zbornici so datum obravnave določili med 18. in 20. januarjem, se pravi teden dni preden po predsednik republike Ciampi sprejel odposlanstvo Slovencev na Kvirinalu. To prvo in torej zelo pomembno srečanje očitno mora spremljati pozitivna vest, da je zbornica zakon odo-

brila in ga predala senatu, sicer bi parlament spravljal državnega poglavarja v veliko zadrego.

V vladi je ministrstvo za dežele ohranila komunistka Katja Bellillo, kar je tudi pozitivno. Dobila je tudi podtajnika, poslanca iz Doline Aoste Luciana Caverija, ki dobro pozna našo problematiko in je takoj poudaril, da bo lojalno sodeloval z Bellillovo pri uresničevanju dogovorjenega programa. Lucianu sem čestital že nekaj ur po imenovanju. Srečala sva se v "Transatlanticu", veliki hali v Montecitoriu. Usedla sva se na veliki divan na hodniku pred avlo, ko se nama je pridružil še Domenico Maselli. Tako smo se lahko pogovorili o "slovenskem zakonu", ki ga je treba spraviti do konca poti. Izboljšave so možne samo, če ne bodo ovirale postopka. Prihodnje dni bo nov sestanek vladne koalicije, da bi izpilili se zadnje podrobnosti. Koalicija je levosredinska, zato so iz trte izvite polemične trditve, češ da zakon pripravlja le levica, pa se zamejska povrh.

Potem pa bo treba samo potiskati voz naprej in paziti, da v kolesju kaj ne zaskriplje, da bomo res lahko rekli, da smo v letu 2000 dobili svoj zakon.

Prestito scolastico

Nel giro di qualche settimana la Slovenia inizierà ad usare i 63,5 milioni di dollari americani, ottenuti in prestito ad interesse vantaggioso dal Fondo del Consiglio d'Europa per lo sviluppo sociale. I fondi, che saranno utilizzati entro la fine del 2002, sono destinati alla scuola slovena, alla modernizzazione delle sue strutture e delle sue attrezzature.

Medicina senza frontiere

La collaborazione tra gli ospedali di Gorizia e Sempeter, a qualche centinaio di metri di distanza, ma

Il presidente Kučan the best

dall'altra parte del confine, ha una lunga tradizione anche se si basava esclusivamente sulla buona volontà dei soggetti coinvolti. Ora i direttori dei due ospedali hanno sottoscritto un primo documento ufficiale di collaborazione, dando così vita ad un progetto unico in Europa. Il documento sottoscritto prevede che l'ospedale di Sempeter offra servizi tra l'altro nel settore della chirurgia plastica, della microchirurgia, quel-

lo di Gorizia invece in particolare nel campo della diagnostica più sofisticata. Un gruppo di lavoro misto deciderà sui casi più gravi di medicina d'urgenza, mentre entrambe le strutture ospedaliere elaboreranno un progetto di intervento comune in caso di emergenze naturali.

Non ancora insieme

È stata la notizia politica dell'anno, finora però smentita dai fatti perché l'annunciata fusione del

partito popolare (SLS) attualmente al governo e dei democratici cristiani (SKD) all'opposizione, non c'è stata. L'ostacolo principale che i partiti di Marjan Podobnik e Lojze Peterle non sono stati in grado di superare sembra essere quello della presidenza a cui pare mirassero entrambi. Ma ora c'è sempre meno spazio per temporeggiare perché quest'anno in Slovenia si svolgeranno le elezioni po-

litiche e dunque i due partiti dovranno passare rapidamente dalle parole ai fatti, oppure prepararsi ognuno per conto suo alla competizione elettorale assieme ai socialdemocratici (SDS) nell'ambito di una coalizione sul tipo del Demos.

Troppi morti

Nonostante le rigide norme del nuovo codice stradale ed i severi controlli della polizia sulle strade slovene ci sono ogni anno molti morti. Nel corso del

1999 sulle strade slovene sono morte 333 persone, 26 in più rispetto all'anno precedente. Tra le cause degli incidenti ai primi posti l'eccessiva velocità e l'alto tasso di alcool nel sangue.

Kučan the best

Il politico dell'anno, secondo i lettori del maggior quotidiano sloveno, il Delo, è il presidente della repubblica Milan Kučan. La redazione del quotidiano ha invece scelto il gesuita, filosofo ed artista Marko Rupnik. Tra le personalità internazionali il primo posto è andato all'ex presidente macedone Kiro Gligorov.

Dove porterà la via della Seta

La via della Seta partiva da Sera Metropolis, antica capitale cinese, raggiungeva l'oasi di Dunhunag (Raggio luminoso), toccava i bordi del deserto di Taklamakan, proseguiva verso la "Torre di pietra". Da questo tronco principale si diramavano tortuose carovane che si dirigevano verso Samarcanda per raggiungere il Mediterraneo. La via della Seta è anche il secondo appuntamento inserito nel ciclo "Partire, tornare" del Mittelfest di Cividale.

Dopo la via dell'Ambrà e prima di quella del Sale, il viaggio di quest'anno (si svolgerà dal 22 al 30 luglio) rappresenterà la metafora di un'Oriente immaginario, dove la geografia si fa incerta, percorsa indifferentemente da Marco Polo, Giovanni del Pian del Carmine, Guglielmo di Robrouk, Odorico da Pordenone, ma anche da mercan-

ti, missionari, mariuoli.

È ripercorrendo quella via che l'Associazione Mittelfest sta mettendo a punto il programma per il prossimo festival, del quale diamo qualche anticipazione. Per la sezione dedicata al teatro e alla danza sono previste le rappresentazioni "Marco Polo" di Erwin Piplitz, "Odisseus" del gruppo bosniaco Obala, il Teatro Sfumato

di Sofia con la sua interpretazione dell'"immaginario" delle tribù nomadi del Caucaso. Verranno poi proposti "La tragedia dell'uomo" dello scrittore ungherese Imre Madách, per la regia di Krisztof Zanussi, e "Il formaggio e vermi" di Carlo Ginsburg messo in scena da Giorgio Pressburger, curatore del settore teatrale. Il settore poesia messo a

punto da Cesare Tomasetig, accanto ad alcuni friulani tra cui spicca Elsa Buiese, visiterà i poeti del Mar Nero: Petja Dubarova, giovanissima poetessa bulgara, Michita Stanescu, poeta visionario rumeno e Fazil Hüsnü Daglarca, poeta turco.

Il programma musicale, curato da Carlo De Incontrera, seguirà il sogno d'O-

riente dei compositori europei. Ecco così Eteri Gvazava presentare una serie di Lieder ispirati al "Divan" di Goethe e a quello del persiano Hafez. René Clemencic con il suo Consort ripercorreranno musicalmente il viaggio di Marco Polo, i flauti di Roberto Fabbricani e le percussioni di Jonathan Faralli metteranno a confronto melodie Tai-ch'i con pagine di Cage, Scelsi, Ravi Shankar e di compositori coreani, cinesi e giapponesi. (m.o.)

Judje an vasi na kolendarju

FEBBRAIO

1	MARTEDI	S. Spirito
2	MERCOLEDÌ	Festeggiamento del Signore
3	GIOVEDÌ	S. Biagio
4	VENERDÌ	S. Silvano
5	SABATO	S. Agata
6	DOMENICA	1ª Tempo ordinario
7	LUNEDÌ	S. Riccardo
8	MARTEDI	S. Cardano Emiliano
9	MERCOLEDÌ	S. Apollonia
10	GIOVEDÌ	S. Scolastica
11	VENERDÌ	S. V. Matteo di Lancia
12	SABATO	S. Donato
13	DOMENICA	2ª Tempo ordinario
14	LUNEDÌ	S. Valentiniano

Na drugim kraju pisemo o liepi predstavi, ki so nam jo šenkali otroci iz Sauodnje za Božič. Muormo pa reč, de le tisto večer, so šenkali vsiem tistim, ki smo se zbrali v suoli, pru liepi kolendar, ki so ga nardili s pomočjo njih mestri. Lansko lieto so vprašali njih none, kakuo se more clovek zdraviti z zezami. Lietos so prehodili vse vasi, srečali so judi, ki tle žive an takuo je paršu na dan pru liepi kolendar. Za vsaki mesiac je 'na vas, takuo se zvije, odkod pride nje ime (za tuole jim je parskoču na pomuoč gaspuod Zuanella),

potlè se kateri primak je narbuji pogost v tisti vasi, blizu je tudi fotografija od kakega posebnega none tiste vasi. An za vsako vas je tudi diženj, ki so ga nardili le otroci.

Za tel kolendar so poskarbiel pru vsi: otroci an njih mestre za ga napraviti, sauonjska amministrazione an druge ustanove telega kamuna so dal pa 'no roko za kar se tice stroške, speže za ga stampati. Je pru an liepi šenk, zatuo bi bluo lepuo, de bi paršu tu vsako sauonjsko družino, tudi v tiste, ki na žalost na žive vie tle.

Otroc, ki hodejo v šuolo v Sauodnjo so nam nardil lepo presenečenje

"Devetica" tudi v šuoli

Lepuo so nam rečitali an zapieli na sejmju za vse parlietne ljudi sauonjskega kamuna

Tle na varh otroc sauonjske šuole an ažila, ko nam piejejo božične pjesmi. Tle par kraj an moment predstave

Otroci iz Sauodnje, ki hodejo v vartac (azilo) an v šuolo so nas pru lepuo navadili, de vsako lieto nam uočijo vesele božične praznike z lepo igro an s pjesmi. Navadijo se jih za senjam, ki ga organizava sauonjski kamun za vse ljudi par lietele doline. Lietos so nam nardili pru lepo presenečenje: pokazal so nam, kakuo se je ankrat, an kakuo se se donas par kajšnim kraju, moli Devetico. Vidli smo, kakuo se gre s podobo Matere božje od hiše do hiše, čul smo stare pobožne slovniške pjesmi, vidli smo, kakuo se sprejme Marijo Devico v hišo. Je bluo pru lepuo.

Muormo se reč, de na začetu so učiteljce an sauonjski župan Lorenzo Cernoia zahvalili an dal senke mestri Mariucci Dorbolò Oballa iz Jeronišca, ki je sla v penzjon potlè, ki je puno puno liet učila v teli naši suoli. Prisotna je bla tudi direktorica Gloria Aita.

Trije majhani pastirčki. So otroci, ki hodejo v vartac v Sauodnjo. S pomočjo mestre Lie Bront so nam zapieli pru lepe beneške pjesmice

Prima e dopo il 2000, un vinile da Auckland

Registrato tra Topolò e la Nuova Zelanda

Topolò ha festeggiato il Duemila con un collegamento con l'altra parte del mondo, la Nuova Zelanda. Ad Auckland, nella notte tra il 31 dicembre ed il 1º gennaio, erano le 5 del mattino del primo giorno del nuovo anno e nello stesso momento a Topolò erano le 17 del giorno prima. I due luoghi sono stati collegati via telefono per la registrazione in diretta di un disco in vinile da parte dell'artista Julian Dashper, che partecipò alla prima edizione della "Stazione di Topolò-Postaja Topolove".

Il lato A del vinile, registrato ad Auckland, comprende una voce che dal borgo beneciano ha letto alcuni testi poetici nel momento del tramonto. Il titolo è "The last light of Europe", l'ultima luce d'Europa. Il lato B comprende invece i rumori registrati ad Auckland nella prima alba del secolo, mixati in diretta con la voce proveniente da Topolò.

L'operazione prosegue il legame che già dal 1994 si è instaurato tra Topolò e il Paese oceanico.

Za božične praznike so nam lietos prvi krat zapieli tudi otroci, ki so v zboru Glasbene šuole v Spietre. Lepuo jih uči Davide Clodig. Parvikrat so nam zapieli v Podboniescu, potlè v Landarje an na koncu še na Liesah

Koji ni nen pravijo neši jüdi - Vinahti, Növë lëtu nu Kuleda

Kaku to jë bilu ninkinur za Vinahti

Kaku to jë bilu ninkinur za Vinahti ta-na Lisčacëh?

Sa čakalu pulnōci, sa bilu tu-w ni hiši, sa bilu karjē njeh, sa g'ujalu tombolo nu sa čakalu pulnōci, zajtō ka sa ni muglō tet ta-na Ravanco, alore sa stalu jto. Tada drūhi din sa se paracawalu nu sa slō h miši, se kumunijat enu tada ta-h hiši. Tada, ti ka mël löpu ta-par hiši, an bil löpu, tada ti ka an nī mël, an ma- zal mučat nu zījat won z oknō. Albero di natale an hre nerēt öpulnōci, ko se nesinel Buh.

Alore, somō paracawali nu sa narejalu za öpulnōci albero di natale. Be, tada bila smrēka, nī bilu divikoj taj njen, ka so wse perle nu wsē, bale nu wsē. Si diwala pa jabalka, si diwala kartulina, barbag'ig'i, si nabisiwala won nu si diwala, taj sa muhlō. Tada, mo meti na zavīwala nutē w to svē- tlo čarto horēhe enu tada, sa nī vīdalu ūre, da kada

me prīt plaven zēgnut za murēt snēst.

Dopu, ka paršal zēgnut ēru, dopu Kuleda, alore, jtdaj sa jë rizenjalu albero di natale nu sa jēdlu jtō, ka bilu. Ni so narejali bohaj- nčić enu bujadnek. Sa g'- alo da bohajinčić, be, jtō ni so narejali magari za Sisvi- te, me bujadnek alibōj kaj, bilu kaj le taku za snēst. Ti ka mögal, ti ka mël, nare-

Donne
resiane
cantano
a Trieste
(10.2.1974)

dil, me pur din, ti ka nī mël, an mažal mučat.

Ko to bilu za Vinahti, sa slō ta-w cirkuw nu sa pēlu nu prusilu. Sa pēlu "Ti trīji Krajavi" za Kuledo, ci nē sa pēlu "La notte di Nata- le" pu laškin.

Ti ka mël muža fora, ni so parhajali ta-h hiši, za si prihnet fjēste ta-par metiri, uče, ka prīt ni so daržali wse tu-w hiši, to nī taj njen, ka ni jih nī čejo. Jtdaj ni so daržali wse, nu so bile wse fameje unine.

Ni so bili wkop za Vina-hti, Növë Lëtu nu Kuledo enu tada dopu mužji so mēli spet tet, ko to nī bilu jīnčacē.

Ta-zimē, ko to balanelu, so nī stalu tu-w hiši, mī utruce. So bili ti, ka so mēli löwg'e, te mele slīkīce, ni so jēmalı pa te valīke slīke g'enitōrjēn, ja si mēla no tečo. Nu so sa špirtīwalo ta-hurē par

Bōhiču, ta-hurē par Ždō- wvin, ka jë Bōhič, dardu dō w cintral. Hrēla lūne, tada sa hudīlu pa dardu na ne dvi, do öpulnōci, rūdi se polzali. Jë bil nerēt snih ta- na indruni, ka tada nī bilu za pūcinet, sa pūcinalu z lopato. Tada somō se pol-

zali jto.

Somō hudīlu na Növë Lëtu, sa hudīlu na "Kule- do". Be, sa čakalu kōj jtō za mēt nu melu kaj le taku. Tada ci ni so ti dali kakē jabalku, sa whrīznulu na den kraj, te drūhi kraj sa g'alu spet nuta w wrēčē. Ni so dajali lišnike, horēhe nu muko.

Kuledo, pero to zvičē- rnjo, ka ni so hudīlu ti Trīji Krajavi, ni so sprawjali bo vač: ni so sprawjali špēh, jajca, muko nu klobašice. Tada ni so hudīlu kühat tu- w no hišo.

Tu bila na lipa fjēsta, Vinahti, tu ti parnešalu za bet na lipa fjēsta, me ti si se vīdala seme, da to nī bilu za se prizantat, ka to nī bilu taj njen, ka ni mejo, ka ni čejo went, criwje wse ne növe. Jtdaj sa mēlu oprat zväčara nu ublic' pujütřeh, ka nī bilu.

Ko so bile rīvene fjēste, prašal plaven zignūwat hiše enu tada dopu sa bilu spet jtō ka prīt. Tada sa čakalu Viliko Nuč.

Anna Di Battista –
Ene Laska (Lisč'aca)

(dicembarja 1998 prapīsa-
la Luigia Negro Öjskina)

Tu-w škuli po rozajonski

W srido, sēdanest dnuw novembarja, tu-w ti rozajonski škuli medie somo počali lecjuni po rozajonski. Jse lecjuni ni se narejajo ziz kontribu- ton od noše Reg'uni.

Vīdimo, da to rūdi bojē težko se naučit romonyt prow po rozajonski, zajtō ki pa mī na znomo prow wsē.

Be tēl spomonot, da za jte, ki majo čes se naučit romonyt, pīset ano lajet po nes, jë karjē librinow. Dwa librina, ki ni mōrajo nin pomoet, to so: libri "Po nās" za otroke ano "Tō jošt rozajonskē pi- sanjē" za te valīke.

Ja mīslin, da wsak člověk, ki ma stonjē za učit, an ma vēdēt, da nē wsy so nawajani pravit po nes. Jti, ki pošlūša, an noprit stof, an se risača, ko so mu pravi inčacē od jtaa, ki an se naučil, pa ci to jë folono. Tu-w škuli to nu mojo inčacē, zajtō ki wsaka klase ma svōj programa.

Za to pyrwo klase pravimo storijo od dolīne, za to drūo pravimo od azīka, ki romonimo, ano tu-w ti trētnji to rozajonsko gramotiko, tej to pīsono ta- na librinē, ki pīsel prof. Han Steenwijk; za stori-

jo, invēci, ta-na jtē, ki pī- sel rejnik Aldo Madotto.

Otrocy so vēsali, ko so nareja lecjuni po nes, zajtō ki ni mōrajo romonyt po rozajonski ano jsō to jë prow.

Be tēl zawalit pa profesōrje, ki učijo tu-w sku- li, zajtō ki pa ony ni po- moajo ano se učijo wkop ziz otruci. Jsō to kažē in- terēs, ki jë ta-na jse rēci ano ta-na wsē jtō, ki to jë ta rozajonska kultūra, pa zajtō ki vimo, da noše škole ni be tēli pa je zag'at, zajtō ki nī karjē otruk ano jsō to be tēlo byt yrdo ano na valīka škōda za nošo dolīno.

Ja mīslin, da skuza jse lecjuni, ci ni bojo sle na ta-prit, na bomo je zūbili. Tu-w jsē lecjune, moši- ma tu-w ti pyrvi klase, so na romonī karjē po rozajonski, zajtō ki otrocy ni na pošlūšajo wsia, jtko romonimo po laški. To jë pa prow, zajtō ki karjē basid po nes nīmamo ano jtko otrocy ni kapījo več.

Wsēn, otrucēn ano jtēn, ki dilajo ano skarbījo za to rozajonsko kultūro, no bujšē Növë Lëto 2000.

Sandro Quaglia
G'uket (Solbica)

Oroškopo po rozajonskin

Oven

Na stuta si mīslit, da to čē byt den lehki tēden. Ci četa jēst, mata kej se sputit. Na stuta čapawet mraza, Wase kōsti ni nīso mōčne.

Wōl

Na stuta rūdi se klet tu-w īši. Ci sta trūdni nu ribijoni, počījta več. No lipē suncē ri tu-w rēci od syrca. Čē wen pīset kiri, ki na čūjata od karjē tīmpa.

G'umulīnavi

Četa nalēst kiraa, ki an čē wen zaplazet: pošlūšajta wašē syrčē. Irejta lot: jsi tē- den mōrata wodonjet.

Rek

Čē wen dojtēt den lipi sŠenk od kiraa, ki na vīdita

wzē karjē tīmpa. Na stuta dēlet mosa muč: kada pa počījta!

Lajun

Se mimbrata rūdi mosa muč, kada pošpenita-se pa ökol wes. Pījta manji kafe, ki sta rūdi ribijoni ano to fin wes tresē za wumon.

Duvīca

Waši otrocy wen narejajo karjē dēla. Mējta pacincijo ano na stuta se klet. Na rič, ki sta bili g'ali ta k- rajo, na čē spet wes inti- rišet.

Staderja

Na stuta rišpundawet rū- di slabo wašēj motari anu wašamo ocy, ci mata wōjo mēt pokōj tu-w īši. Ta-na

Kotič za dan liwči jazek

Matej Sekli

Po nās kaku to se račē: *jsō sucēdinalu tu-w jto vās alibōj jsō sucēdinalu tu-w jtēj vase?* Či baramō te starajše jüdi, ni čejo nan ričet, da to se di: *jsō sucēdinalu tu-w jtēj vase.* To jë jošt ričet invēci: *ni so sle ta-w jto vās.* Tej rūdi pa jsi vijāč čemō po- spēgnut to rozajonsko gramatiko, da zakoj to se di jtaku.

Somō wzē vīdali, da kaku te zēnske biside na –a (Rezija, Ravanca), te mōške biside čenče nine vokale ta-na kunce (–ø) (Vīdanō. Sārto) anu te sridnje biside na –u alibōj na –ē (Bārdū. Borovīčjē) ni se prīdiwajo ta-na kun- ce, ko ni stujijo po prepo- zicijuni w alibōj na anu ni rišpundawajo na baranjē **kē?** za »bet ta-na nin mēstē« anu na baranjē **kan?** za »tet ta-na nō mēstu«.

Nās somō se spartīli ziz bisido vāsø. Njān wzē wse löpu vīmō, da jsa to na zēnska bisida čenče nine vokale ta-na kunce (–ø). Zajtō jsi vijāč čemō rumunet, da kaku prepo- zicijuni w nu na se dopa- rajo ziz timi zēnskimi bi- sidi čenče nine vokale ta- na kunce (–ø) (vāsø, potø). Somō rikle, da to se račē: *Jsō sucēdinalu tu-w jtēj vase.* Či bēsamō tēli barat, bēsamō rikle da: *Kē sucēdinalu jsō?* – *Jsō sucēdinalu tu-w jtēj vase, ta-na jsēj poti.* Tej mōramō vīdēt, jzdē mamō baranjē **kē?** anu čemō ričet, da kej se sucēdinalu ta-na nin mē- stē: tu-w vase, ta-na poti.

Ko te zēnske biside čenče nine vokale ta-na kunce (–ø) (potø, vāsø) stujijo po prepozicijuni w alibōj na anu rišpundawajo na baranjē

kē? za

»bet ta-na nin mēstē«, ni se rivawajo največ na –i alibōj na –e. (Kē sucēdinalu jsō? – Jsō sucēdinalu ta-na poti, tu- w vase.)

Somō wzē rikle, da se di pa: *Ni so sle ta-w jto vāsø.* Či bēsamō tēli ba- rat, bēsamō rikle da: *Kan ni so sle?* – *Ni so sle ta-w jto vāsø, ta-na jso potø.* Tej vīdimō, jzdē mamō baranjē **kan?** anu mamō wojo ričet, da ni jüdi so sle ta-na nō mēstu: ta-w vās, ta-na poti.

Ko te zēnske biside čenče nine vokale ta-na kunce (–ø) (potø, vāsø) stujijo po prepozicijuni w alibōj na anu rišpundawajo na baranjē **kan?** za »tet ta-na nō mēstu«, ni se ni prīdiwajo, ni ostajajo rūdi čenče nine vokale ta-na kunce (–ø). (Kan ni so sle? – Ni so sle ta-na po- tø, ta-w vāsø.)

Nās somō rōmunili, da kaku te zēnske biside čenče nine vokale ta-na kunce (–ø) (potø, vāsø) ni se prīdiwajo ta-na kunce, ko ni stujijo po prepozi- cijuni w alibōj na, ko ni rumunijo od mēsta – anu jsō po dvi poti. Za ri- spundāt na baranjē **kē?** za »bet ta-na nin mēstē« ni se rivawajo največ na –i alibōj na –e. (Kē sucēdinalu jsō? – Jsō sucēdinalu ta-na poti, tu- w vase.) Za rišpundāt na baranjē **kan?** za »tet ta- na nō mēstu« ni ostajajo rūdi par. (Kan ni so sle? – Ni so sle ta-na potø, ta- w vāsø.)

Za napīsat jsō somō doparali librine, ka an jë je napīsal profasör Han

scow nozēt. Za byt vēsali so ma stat wkop ziz judmi, ki radē se smijajo. Jsaa na stuta zabit.

Induvīn od wade

Četa se klet za te nöre rēci ano četa zabit bojē te wridne. Mējta pacincijo, tu- w vīlazej to čē se prag'at na bojē. Stujta bojē tu-w arku- ti.

Rībe

Zbrejta te žive kolōrje, zajtō ki ni čejo parnastyt buldoncijo za žwōt ano pa za dūso. Paračejta kej dō- braa za jēst, ki pa weš muz alibōj waša zana ni čejo byt bojē dobry ziz womi.

Anna Maria Di Lenardo
Kafōlawa (Solbica)

2000

Beneška zvezdica nam je poviedala...

2000

OVEN

Ljubezan: Lieto 2000 je vaše lieto! Vse zvezde so vam naklonjene.

Ce sta sami, bota le za malo cajta. Smejajta se takuo, ki se znata smejat vi, bodita simpaticni, kot sta po navadi... an puode vse gladko. Ce sta ze v paru, vasde zivljenje bo gladko teklo napri an se buj zivahno, ku do seda. Bo te prave lieto za... zibat zibielo.

Dielo: Ce zelta spremenit dielo al pa ce sta sele brez njega, vam puode vse po pot. Ce ze dielata an v vasji firmi sta imiel težave, na stuojsa se bat: lietos se vse postroje, obedan na ostane na pot an lohni za kajsnega od vas bo tudi plača buj velika. Ce dielata sami za se, lietos bota imiel vič diela an sevieda, tudi vič zaslužka. Ce imata kiek novega v pamet, uagita, vam puode vse dobro. An igrājta, zak višno, de udobta! **Zdravje:** Vse dobro tudi za kar se tiče zdravje. Lohni se opitata nomalo, ma takuo bota se buj lepi. An ce se bota zdravili z alternativno medicino, bo se buojs za vas!

BIK

Ljubezan: Sta sele single? V teku lieta 2000 srečata te pravega, tistega, ki bo za nimar. Na začetku bota mislili, de je samuo parjateljstvo, potle pa bo ta prava ljubezan.

Ce imata že muroza al murozo, lietos je te prave lieto za se oženit. Ce pa sta že med telimi tle, lohni se bota nomalo kregal, posebno ce imata otroke. Pa se vse postroje ta pod koutro. Ce niesta vič zaljubljeni, je kaka iti napri. Bo težkuo ga al jo pustit, pa potle bota stal buojs.

Dielo: Pustita par kraj, kar na gre po pot. An tuole vaja naj ce dielata pod gospodarjam, naj ce dielata sami za se. Muorta uagat menjat stvari, ki na gredo an bota vidli: bota imiel buj velike sodisfacione. Ce kajskrat vas bojo vprašal kiek vič na diele an bi radi odguoril "ne", na stuojsa se bat. Kajskrat je buojs reč odrezano, kar je za reč, ku uagat, na uagat, uagat... Ja, v teku lieta 2000 muorta studierat samuo, na kar gre vama pru.

Zdravje: Ahtita se posebno na kar se tiče glavo: uha, zobje, oči an, sevieda, glava. Pokrita se, kar je mraz an ce vas bo boleu kob biesta hitro h zobozdravniku. Bodita mierni, za de na ušafata kakega žlaga!

DVOJCETA

Ljubezan: Za kar se tiče ljubezni, lietos bo vse novuo! Ce sta sele

sami, ušafata par, ki ga niesta imiel se v misleh ne, pru vas drugač od tistega, ki sta studierat! Ce sta ze v paru, se bo vse prenovilo. Na buojs, sevieda! Bota nazaj, ku dva murozaca. Ce imata vojo menjat, kambjat... na stuojsa pustit to staro pot, za te novo. Vesta, ka' imata, na vesta, ka' ušafata!

Dielo: De sta pridni na diele, ze vesta. Bota imiel pa vič sodisfacionu, ce bota nomalo buj furbasti. Sevieda, brez narest kiek slavega vašim kolegam. Ce sta brez diela, uagita vprašat an kjer bi na uagal. Muorta bit optimisti an bota vidli, de puode vse takuo, ki vi želta.

Zdravje: Ničku napri, ku do seda! Dielita puno sporta an kar sedneta za mizo, ahtita se se prejest! An ce zelta zmadliet, obarnita se h kajsnemu miedihu, de vam on da pravo dieto.

RAK

Ljubezan: Ce četa, de vas bo kajšan ljubuo, muorta priet ljubiti sami sebe! Ce bo takuo, lietos bota imiel ki vebierat! Pru takuo se bo moglo zgodit, de srečata kajsnega, ki vam direktno povie, ki dost je v vas zaljubljen!

Bo te pravi clovek za vas! Ce imata že kajsnega, lietos bota se buj v sintoniji, ku do seda an bi muorlo iti vse po pot... ce na srečata adnega, ki vam preobarne vse vaše misli!

Dielo: Parvi miesac an pu na bo te prave, potle, od 14. februarja se vam bo kar dobro godlo. Ce dielata pod gospodarjam, on končno zastope ki dost vajate an zavojto tegà vam bo dau se tuo, kar vam nie do seda priznavu. Ce imata kiek vašega, lietos ratata se buj močni an kompetitivni. Muorta pa ostat nimar posteni do vsieh. Ce sta brez diela, kajšan vaš parjateu vam ušafa, kar želta.

Zdravje: Tudi za kar se tiče zdravje, se muoreta imiet buj radi. Biesta h zdravniku, kar je potriebno an poslušajta njega konseje. Počivajta pogostu an gledita bit par mieru vsakikrat, ki kiek al kajšan vas razburi, vas ujeze.

LEV

Ljubezan: Ce sta sele sami, lohni lietos bo te prave lieto za ušafat tistega, ki gledata. Bo lahno de se lietos tuole zgodi zak na bota mislili, ku po navadi, de obedan nie vaš gliša. Bota buj parljudni, gentil an pru zavojto tega se vam kajšan parbliza. Ce sta ze v paru lietos se bota lepuo zastopila an puode vse po pot. Ce stvari med vam na tečejo gladko, varta se, posebno od aprila do maja, de se na poderè vse kuppe.

Dielo: Ce sta sele brez diela, na puode vse po pot, takuo ki se troštata. Bota imiela kake težave, pa bota takuo pridni, de vepejeta vse dobro, do konca. Ce ze dielata, ahtita se kakega kolega, ki vam bo gledu metat poliena pod nuoge. Bota muorli bit buj pridni an potarpežljivi ku po navadi, samuo takuo puode vse po pot.

Zdravje: Nič hudega, ahtita se pa na vaš harbat. Pokrita se lepuo, kar je mraz an na stuojsa uzdigovat previč pezu! Vsakoantarkaj počivajta, an ce niesta med tistimi, ki se radi ulegnejo na divano.

DEVICA

Ljubezan: Ce sta med tistimi, ki niemajo samuo ljubezni po glave, pru zavojto tegà lietos bota imiel vič parložnosti za srečat te pravega clovieka. Ce sta ze v paru, lietos bo vse v vaših rokah: ce bota znal poslušat vašega partnerja, puode vse po pot. Ce imata kake težave, bo težkuo jih rešit an višno, de se vse kupe poderè. Na bota jokal pa puno cajta, sa' srečata hitro tistega, ki vam store spet tuč sarce.

Dielo: Ce sta sele brez diela, lietos bota imiel vič sreče ku po navadi. Na muorta pa studierat, de te drugi vedo, kakuo sta pridni, zatuo se bota muorli potarpežljivi, ku po navadi. An ce na ušafata hitro, kar želta, na stuojsa bit žalostni, ce bota znal počakat, ušafata pru kar želta. Kajšan od vas, pru zavojto diela bo muoru tudi zapustit rojstne kraje an se preselit kam drugam.

Zdravje: Na stuojsa se prejest, čene vaš želodac se bo huduo kumru. Posebno bota muorla ahtat zobe, kosti an kožo.

TEHTNICA

Ljubezan: Ce sta single, na bota se dugo cajta! An višno, de srečata takega, ki parhaja od deleca an je drugačne kulture an drugačnega stanu od vašega! Bo velika ljubezan an se bo hitro zgodilo, de adan al drug se preseli za kupe ziviet. Imata že vašega para an na teče vse gladko? Bota takuo srečni, de ce vas zanima postrojiti, postrojeta, ce vas na zanima, ga pa pustita. An bota stal buojs. Lietos za vas "stat kupe s kajsnim" pride reč "stat kupe ja, ma ce stojim dobro!"

Dielo: Vse dobro tudi za kar se tiče dielo. Ce ga ze imata, stvari se bojo zbuojsale: se zastopeta lieuš z vašimi kolegi, višno de tudi plača bo guors... Ce gledata dielo, lietos bota imiel vič parložnosti, an vse dobre. Bota muorli samuo vebierat. Tudi za kar se tiče sudu na bota imiel težav. Jih na bota imiel previč, pa vam na tudi parmanjkajo ne.

Zdravje: Ahtita se kar usedneta za mizo: na stuojsa se prejest! An ce se troštata shujšat, poprasajta pomuoč miediha.

SKORPLJON

Ljubezan: Ce niesta se oženjeni pa sta muroza že puno liet, kaj čakata se oženit? Je te prave lieto an tudi zvezde vam parskočejo na pomuoč! Ce sta sele kupe, čeglih stvari na gredo dobro, se kak miesac an se vse kupe poderè. Na stuojsa bit žalostni, na bota sami dugo cajta! Ce pa ušafata kajsnega, na stuojsa studierat hitro na konfete, počakita nomalo za videt, kakuo gredo reči. Ce sta oženjeni ze puno cajta, gledita poslušat nomalo vič vašega partnerja, reči puodejo buojs napri.

Dielo: Ce dielata pod gospodarjam, vašo stanje se spremeni: na buojs, sevieda! Ce sta sele brez diela, bota se le malo cajta: muorta pa bit nomalo buj potarpežljivi, ku po navadi. An ce na ušafata hitro, kar želta, na stuojsa bit žalostni, ce bota znal počakat, ušafata pru kar želta. Kajšan od vas, pru zavojto diela bo muoru tudi zapustit rojstne kraje an se preselit kam drugam.

Zdravje: Na stuojsa se nimar kumrat! Stvari na gredo nimar slavo an ce kajšan krat vas partišne kiek, de je parša vaš ura! Pita puno uodè, bodita nomalo buj optimisti an vse se postroje. An se bota čul tudi buojs.

STRELEC

Ljubezan: Ki parjatelj je okuole vas! An pru mies telih parjatelj, ce sta sele sami, ušafata tistega, ki vas store poardečjet an zaljubit! Ce sta ze v paru, bota pru vi tisti, ki iz uogja nardita velik plemen! An vse bo spet, ku kar sta se srečal parvikrat! Ce pa tele zadnje cajte sta se kregal nomalo previč... januar je te pravi miesac za začeti strojiti stvari med vam. Bota vidli, ki pred polietjem bo spet vse teklo gladko. Ce sta se v teku lieta '99 ločila, v liete 2000 deneta na mest vse reči, an brez se kregat.

Dielo: Lietos sta super srečni! Ce dielata pod gospodarjam, ce dielata sami za se, ce gledata dielo... vse zvezde so vam naklonjene. Bota imiel puno sreče an v vaših gajufah bo teklo puno sudu. Zavojto tegà na stuojsa se zabit na tiste, ki stoje slavisi ku vi.

Zdravje: Vse pru an dobro tudi za kar se tiče zdravja. Na stuojsa pa se prefadjat. Vsakoantarkaj se muoreta tudi odpočit, na pade sviel!

KOZOROG

Ljubezan: Ce sta sele sami an zelta ušafat te pravega clovieka, na stuojsa se tiščat tam doma. Biesta, kjer je po navadi puno judi: diskoteke, cinema, gledališče, sejmi... Vam na bo težkuo srečat tistega, ki čakata ze puno cajta. Sta ze v paru? Lietos se bota zastopila buj, ku po navadi. Se bota pa muorli navast an pomuočat, kar kor. Ce sta možje... višno, de v teku lieta 2000 bota zibal!

Dielo: Ce sta med tistimi, ki željo menjat dielo... ostanita, kjer sta. Bota vidli, ki na koncu bota imiel velike sodisfacione. Ce zelta diet ki na noge, nie te prave lieto. Buojs, de počakata se nomalo an nardita lepuo vaše ratinge, de na ostanega brez fenika. Ce gledata dielo, lohni na ušafata kar želta, pa bo dobra služba an na koncu bo dobra tudi plača. Na koncu lieta bota imiel vič parložnosti an bota mogli tudi vebierat. Na stuojsa pa iti previč deleč od duoma.

Za kar se tiče sudu ... igrājta, se bo lahko zgodilo, de udobta kiek.

Zdravje: Malomanj vsi prehodeta telo lieto v dobrem stanu. An ce v teku lieta '99 niesta bli pravega zdravja, lietos bota stal buojs. Ahtita se na sarce: bi blu pru, de bi se gibal nomalo buj, ku po navadi.

VODNAR

Ljubezan: Sta med tistimi, ki so veseli bit "single"? Lietos na bota vič studieral takuo: srečata tistega, ki vas ostrija... an kuo bota veseli tegà! An vič ku kajšna od vas se lietos ožene al pa puode zivet kupe! Ce sta oženjeni ze puno cajta an sta se nomalo našufala, biesta an par dni sami sami v kajšan nov kraj. Se vameta, ku dva murozaca an višno de bo spet zibiela tekla. Ce stvari med vam an vašim param na gredo dobro, lietos se vse poderè. An je buojs takuo. Se na more ziviet kupe z adnim samuo za hišo, za sude, za konvenjenco...

Dielo: Niesta zadovoljni (sodisfani) vašega diela? Zelta služiti vič, ku do seda? Je paršu cajt, de bota gledal ušafat kiek buojssega. Ce sta brez diela, muorta bit nomalo buj kurazni ku ponavadi, bota vidli, de ušafata preca, kar zelta.

Zdravje: Ahtita se mraza! Se lahko prehladita, pru takuo vas bojo kosti bolieje. Ahtita se tudi na vse kar se tiče oči, uha, nuos, zobe... Kajšan krat pomierta tudi presjon.

RIBA

Ljubezan: Biesta miez ljudi, ce zelta srečat kakega, ki vam store tuč sarce! Ce sta ze v paru, an stvari nieso pru takuo, ki bi muorle bit, pustita naj se vse kupe poderè. Bo buojs za vas an za vašega partnerja. Ce pa gre vse po pot, kuražno takuo napri. Na stuojsa želiet, de puode buojs, na puode tudi na slavisi ne. Kuo pravi tisti italijanski pregovor? "Chi si acccontenta... gode"

Dielo: Ce zelta menjat stvari na diele, na stuojsa imiet sile: muorta znat počakat te pravi trenutek za vprašat naj vam zbuojsajo plačo al pa de vam dajo kako odgovornost. Ce gledata dielo, se bota muorli potit nomalo za ga ušafat, kar pa ga ušafata, bo zaries dobro za vas. Ce dielata sami za se, ahtita se na "konkorencu"!

Za kar se tiče sudu, buojs de lietos bota šparal.

Zdravje: Jejta puno zelenjave an sadja, pita puno uode: vaš želodac vam bo hvalezan. Ahtita se kar uozeta avto, na stuojsa gledat previč okuole ce četa imiet maki-no celo do konca lieta.

Condizionamenti e preconetti linguistici tra i ricercatori friulani

Testi spontanei e popolari nelle raccolte "nediške"

Oggi l'archivio del Centro Studi Nediža conserva alcune migliaia di scritti di diversa qualità e consistenza e che potrebbero essere oggetto di una interessante tesi di laurea. Alla categoria dei testi affini a questi appartenono vari manoscritti popolari, dove sono sconosciute l'ortografia slovena e qualsiasi altra ortografia slava. Del resto anche oggi vari autori sottopongono i testi 'grezzi' ad una rilettura redazionale concordata. Una ricerca su questi manoscritti dimostrerebbe che in nessun momento sono mancati tentativi di scrivere esclusiva-

mente con i mezzi forniti dalla scuola monolingue, avversa alla parlata domestica. Alcuni di questi testi hanno trovato qualche collocazione in ricerche linguistiche e voglio ricordare quelle che ho sottomano. Nell'estratto di Gianfranco D'Aroneo e Milko Matičetov intitolato «Odgovori slovenskih solarjev - Folklorna anketa v Furlaniji 1946» ("Slovenski etnograf", Ljubljana 1951) è analizzata la ricerca della Società Filologica Friulana, realizzata in accordo con il Provveditorato agli Studi di Udine e la collaborazione di presidi e direttori. È rivolta

agli scolari e studenti del Friuli dalle valli del Natisone a Resia. Alla ricerca sui testi era allegato un ampio questionario sugli informatori e quanto serviva a dare un quadro della situazione linguistica del 1946, quando ancora resisteva a Udine lo spirito della liberazione dal fascismo, ma che nelle Valli del Natisone prendeva una piega diversa. Lasciamo perdere. Si trattò di un esperimento mai più ripetuto, fin quando non avviammo il concorso dialettale sloveno "Moja vas" nel 1974. Nel 1946 parteciparono 36 stu-

dent, per un totale di 75 testi sloveni, dei quali 2, Dio sa come, di Kobarid. I testi provenienti dalle Valli del Natisone furono solo 5, raccolti da 2 studentesse della terza magistrale di S. Pietro al Natisone, Silvia Crucil di Clodig (1 testo) che ebbe come informatore Rinaldo Luszech di Costne, e Anna Sion di Osgnetto, S. Leonardo (4 testi) che ebbe come informatori gli zii Terlicher. Questo prezioso volumetto offre un'infinità di spunti, che con rammarico debbo tralasciare, salvo raccontare che la scrittura della comunissima parola "kruh" (il pane) viene scritta in quattro modi diversi: cruh, cruc, curug, cros, oppure la parola "skuhu" (cotto, part. pass.): scuhou, scuhuu, scughuv, scucu, squ!

Prendiamo ora un altro estratto, questo di Pavle Merku di cui però non cito i dati bibliografici perché non ci sono nel fascicolo: "Nadiski rokopi o zdravilstvu". Il quadernetto manoscritto dialettale sulla medicina popolare gli era stato dato, insieme ad altri scritti, dall'etnografo Gaetano Perusini. Merku riporta la copia fotografica delle ricette, pagina per pagina, l'esatta trascrizione a stampa e il commento per ogni pagina. Individua la fonte in un testo del "Domaci zdravnik" del 1892, ma la copia, 'firmata' da Scuoch Giuseppe e Pauletig Giovanna, ha alterato un po' per volta l'originaria forma ortografica.

Un lavoro molto esteso sulle tradizioni popolari del-

Copertina del "Vartac" del primo concorso Moja vas (1974), sotto particolare di un testo miracoloso "nediško" di Mersino in grafia italiana con termini in sloveno standard

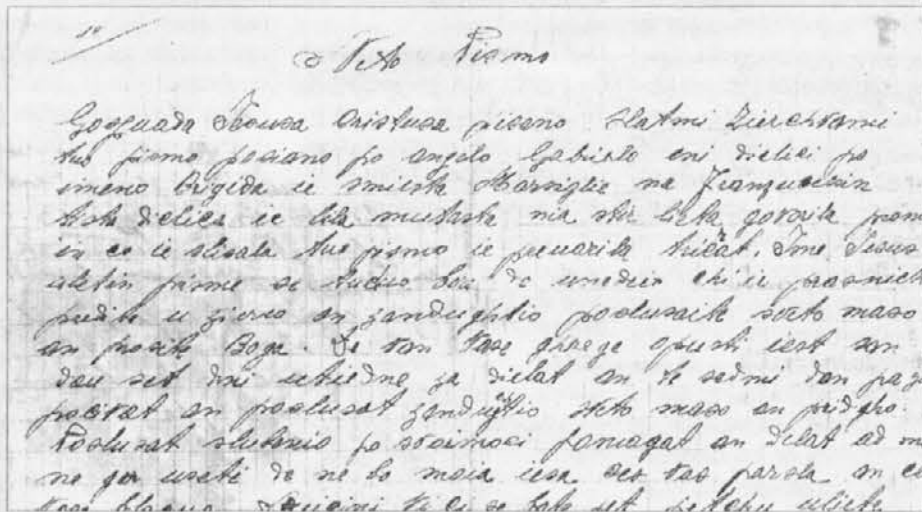
le Valli del Natisone è opera di Andreina Ciceri, parte del quale è stato pubblicato nel libro "Val Natisone" (Società Filologica Friulana, 1972). La ricerca della Ciceri "Le tradizioni popolari della Val Natisone e convali", realizzata con la collaborazione di 93 informatori meriterebbe un'analisi meno frettolosa della mia. Ha comunque il pregio della mole del materiale: il ciclo dell'anno, dell'uomo, i giochi, il lavoro, l'alimentazione, la medicina popolare, gli scongiuri, la religiosità popolare, gli esseri mitici e le credenze. Quasi sempre i ricercatori friulani ed italiani sono timorosi di trovarsi di fronte a «testi disgraziatamente modificati e sostituiti alla dizione locale termini della lingua letteraria slovena». Andreina Ciceri non poteva sapere che lei stessa ha riportato nel suo materiale termini della lingua d'oltre confine, o termini assolutamente identici tra 'nedisko' e standard. Il problema veniva posto dalla stessa Ciceri nella breve introduzione: «Il mio dolore è stato

quello di non conoscere affatto lo slavo e qui vi sono parecchie varietà dialettologiche» risolvendosi quindi alla copiatura «da foglietti e quaderni conservati da informatori o scritti sotto dettatura e controllo degli stessi».

Per la paura di introdurre termini 'sloveni' la Ciceri ha rinunciato ai testi di letteratura popolare, cioè di persone che sanno scrivere! Il metodo della meticolosa trascrizione e scrittura sotto dettatura ha giocato tuttavia un brutto scherzo alla ricercatrice. Eccone alcuni: «Jesus Kristus ie u vortoze clecin, so nos carvovu puot patin, so nose griesnisce od cudisc indu usofan bin...»: qui le 'u' sono diventate 'n', le 'a' e le 'e' si sono trasformate in 'o', la 'h' è diventata 'sc', e via dicendo. Il pasticcio della Ciceri è frutto dell'incapacità di interpretare correttamente la stessa ortografia italiana corsiva, qui usata. In grafia italiana sarebbe: «Jesus Kristus ie u vartaze cleciu, za nas karvavu puot potiu, za nas griesniche od hudih iudi usafan biu...» (Jesus Kristus je v vartace kleču, za nas karvavo puot potiu, za nas griesniche od hudih judi ujet biu...). Non parliamo poi di una indispensabile trascrizione slovena-slava. E c'è di peggio, come la divisione delle parole, evidente frutto di una incompresa dettatura sillabica ed una trascrizione maldestra: «uvaso hiso - smupar sli - sdravie - an - ve - se je - smovan par nesli ...», invece di «u vaso hiso smu parsli, sdravie an veseje smo van parnesli...» (V vašo hišo smo parsli, zdravje an veseje smo parnesli...): quale scempio della "negletta favella nediska"! La Ciceri ha evitato le contaminazioni slovene, che vedeva sempre in agguato, combinando questi pasticci, piuttosto che consultare una persona in possesso di una elementare conoscenza dello sloveno e del dialetto.

(Scrittura, 29)

Paolo Petricig

Trascrizione in ortografia italiana

Sveto Pismo

Gospuada Jesusa Cristusa pisano slatmi zierchvami tuo pismo posiano po Angelo Gabrielo eni diclizi po imeno Brigida ie zmiesta Marsiglie na Franzuoschin tista dicliza ie bila mutasta nia stiar lieta govorila pronic in co je slisala tuo pismo ie preuarila tricrat...

Trascrizione in grafia slovena

Sveto pismo

Gaspuoda Jezusa Kristusa pisano z zlatmi carkami, tuo pismo pošjano po Angelu Gabrielu adni deklici po imenu Brigida, je z miesta Marsiglie na Francuoskin, tista diklica je bila mutasta, nie stier lieta govorila pru nič, in ko je slisala tuo pismo, je preguorila trikrat...

Beneške križanke

(Guidac)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10						11		
12						13		
14					15			
16				17				
18			19			20		21
		22			23		24	
25	26					27		
28					29			
30				31				

Horizontal Vodoravno

- Voscila za 25. decemberja.
- Pride priet ku dvakrat.
- Ob dvanajsti... zvonit pudan.
- Kvaliteta, varjant, specie.
- Brieg, na katerim je Stara Gora.
- Moške ime; plin, gas.
- Je umarla v Parizu ku muroz Dodi.
- Takuo začne loterija.
- Se ga vsak boji potle, ki je ratala ... jama.
- Ostarija, Gostilna.
- Svet Petar.
- Rečanski inženir.
- Zid, ki azparti sobe, stance.
- Pu tata.
- Moške ime tu Iliade, ga je ubu Achille.
- Jo lovi mačka.
- Takuo je zaueku C. Colombo, kadar je zagledu Ameriko.
- Gor na anj se partakajo ticaci an pudgane.
- Dobro... za Angleže an Amerikane.
- U Benetkah se kliče gondola.

Vertikal Navpično

- Voscila za parvi dan zenarja.
- Adan, ki zna runat an strojit vino.
- Luozt tam, ki na obedan usafa.
- Vas blizu Casso, ki jo je biu poplavu Vajont.
- Ljubljanski Amaterski Ansambel.
- Banka Tržaška.
- Sindaki.
- Adna od treh sestri (Cechov).
- Zadnji konac cigareta.
- Beneška gospa.
- Dreski Zavart.
- More bit Aida, Tosca, Nabucco...
- Angleska storija.
- Furlanska.
- Strah je zgubu... rep.
- Ja al ...?
- Stampa.
- Pred kosilom rečemo "Dober...".
- Se ga ima, kadar ni vojske.
- Babe an ardane (zacetnice).

1999, un anno di sport senza grandi "scosse"

In evidenza le squadre giovanili, il successo di Chiacig agli Europei

GENNAIO

3 - La Valnatisone supera per 2-1 il Tavagnacco qualificandosi per i quarti di finale di coppa Regione.
9 - Con la vittoria per 2-0 sul campo del Chiavris gli Juniores affiancano il Tavagnacco in testa alla classifica del proprio campionato.
20 - Terzo viaggio a vuoto della Valnatisone a Trieste per la gara col Domio.

FEBBRAIO

2 - Al quarto tentativo viene recuperata la gara col Domio.
6 - Il Drenchia/Grimacco batte la Vertikal Val Torre nel derby amatoriale di Seconda categoria.
14 - La neve costringe la Valnatisone a giocare a Remanzacco la gara interna contro l'Union Nogaredo.
27 - Superando per 3-0 il Turkey pub, il Real Filpa di Pulfero si insedia solitario in testa al campionato amatoriale di Eccellenza.
28 - Con il pari interno con la Torreeanese la Valnatisone interrompe la serie negativa di cinque sconfitte consecutive.

MARZO

10 - Superata anche la Gemonese, la Valnatisone è in semifinale di coppa Regione.
14 - Quattro giorni più tardi gli azzurri superano anche la Tre Stelle, ottenendo la salvezza matematica.
19 - Il Real Filpa batte il Bar Corrado conquistando con un turno di anticipo il titolo.

APRILE

3 - La Valnatisone viene eliminata dalla Futura di Carlino nelle semifinali di coppa Regione.
17 - Gli Juniores della Valnatisone, superando per 5-1 il Chiavris, vincono il campionato a distanza di dodici

I Giovanissimi dell'Audace di S. Leonardo, protagonisti del 1999 con il terzo titolo regionale per società pure. Sotto gli Over 35 della Valnatisone vittoriosi nel 1° memorial Angelo Specogna

anni dal precedente successo.

18 - A sei anni di distanza, con tre giornate di anticipo, gli Allievi della Valnatisone si aggiudicano matematicamente la vittoria nel proprio campionato.

25 - Superando la capolista Costalunga la Valnatisone chiude la serie delle gare casalinghe.

I Giovanissimi battono la capolista Pagnacco chiudendo le loro fatiche annuali al quarto posto in classifica.

MAGGIO

1 - Il Real Filpa viene eliminato dal Manzano negli ottavi dei play off.

2 - La vittoria a Reana consente alla Valnatisone di piazzarsi al nono posto nel campionato di 1ª categoria.

3 - Gli Esordienti del Tolmino vincono ai calci di rigore il torneo notturno di Buttrio superando la Gemonese.

15 - Dopo la vittoria sul Porpetto gli Juniores perdono ad Opicina dando l'addio alla finalissima.

19 - Gli Allievi della Valnatisone, dopo avere dominato nella finale provinciale la Manzanese, vengono eliminati ai calci di rigore.

29 - L'Opicina batte il Fiume Veneto per 3-2 vincendo il titolo regionale juniores, trofeo Mocarini, a S. Pietro al Natisono.

Nella stessa serata la Valnatisone Over 35 si aggiudica il triangolare con la Torreeanese e la Cividalese

valido per l'assegnazione del 1° memorial Angelo Specogna.

30 - Un clamoroso 16-1 consente al Real Filpa il passaggio alle finali nazionali Uisp.

GIUGNO

6, 13, 20 - I Giovanissimi dell'Audace conquistano il terzo titolo regionale per società pure, battendo nell'ordine l'Ariis S. Polo

(4-0), Fagnigola (1-0) ed Esperia Trieste (10-0).

26 - La bocciofila Ducale di Cividale festeggia i venti anni di attività.

27 - Il Real Filpa di Pulfero si classifica terzo alle finali nazionali.

LUGLIO

3 - L'Italia di basket vince gli Europei di Parigi. Nelle file della Nazionale gioca anche Roberto Chiacig, a-

tleta di Merso di Sotto.

17 - La squadra di S. Pietro "Pizzeria le Valli" vince la 15ª edizione del torneo di calcetto di Liessa superando S. Leonardo "Distributore Shell Cemur".

26 - La bocciofila Soča di Tolmino vince a Cividale il tradizionale incontro tra le squadre tolminesi e ducali.

AGOSTO

1 - La compagine del "Coffee store", composta soprattutto da giocatori sloveni, si aggiudica il torneo di calcetto di Livek.

14 - Franco Ruclì si impone nella 19ª edizione della cronoscalata Ponte del Tiglio-Tarçetta.

SETTEMBRE

5 - Assegnati sul Matajur i titoli della montagna Udace di Ciclismo.

Al Ponteacco, che batte Stregna in finale, va il secondo torneo di calcetto a Cosizza.

19 - Inizio vincente nel campionato per la Valnatisone.

25 - A Tolmino la locale società bocciofila Soča si aggiudica la gara di ritorno della sfida italo-slovena ipotizzando la vittoria del trofeo biennale.

OTTOBRE

7 - La sezione del Tiro a segno di Cividale, presieduta da Giuseppe Paussa, supera la soglia dei 500 iscritti.

10 - Iniziano i campionati giovanili, di 3. categoria ed amatoriali.

NOVEMBRE

1 - Si chiude in parità il primo derby di calcetto tra il Bronx team ed il Paradiso dei golosi.

14 - La Polisportiva Valnatisone vince il derby di Seconda categoria amatoriale superando la trattoria alla Leggenda Drenchia/Grimacco.

17 - Grazie anche ai tre rigori parati da Mauro Specogna, la Valnatisone supera i sedicesimi di coppa Regione superando il Casacco.

DICEMBRE

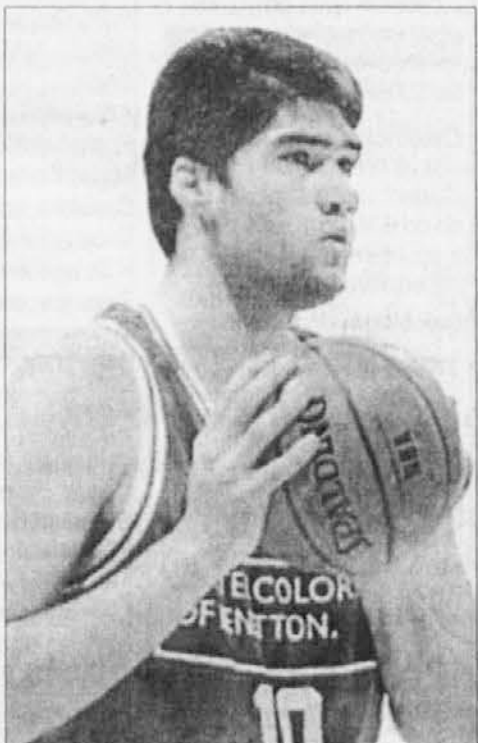
5 - Prima vittoria in campionato della Savognese che supera per 1-0 i Fortissimi.

19 - Con il pari nel recupero contro il Mereto di Capitolo il Real Filpa di Pulfero è campione d'inverno, avendo tre lunghezze di vantaggio sul Termokey.

20 - La Valnatisone chiude l'anno con la prestigiosa vittoria a Trivignano.

Le ragazze della Polisportiva San Leonardo guidano il girone A del campionato di Seconda divisione di volley.

16 - Si rinnova il tradizionale appuntamento dell'Udinese calcio al santuario di Castelmonte.

Roberto Chiacig, punto di forza della Nazionale di basket

Na tretji tekmi skakalne turneje in na veleslalomu v Sestriereju

Slovinci brez velikega zadovoljstva

Avstrijec Andreas Widhölzl je v nedeljo zmagal na tretji tekmi novoletne skakalne turneje v tej zimi v Innsbrucku.

Na drugem mestu je bil Nemec Martin Schmitt, tretji pa Finec Janne Ahonen.

Od Slovencev se je v finale uvrstil le Peter Zonta, ki je bil 19. Primož Peterka je tekmo končal po prvi seriji na 41. mestu, Blaž Vrhovnik pa na 47.

Isti dan je pa Finec Sami Uotila osvojil prvo mesto na veleslalomu za Trofejo La Gazzetta dello Sport, ki je bil v Sestriereju

Mladi finski smučar je v treh voznjah (za zmago dva najboljša časa) je z 24 stotinkami sekunde prehitel favo-

riziranega Avstrijca Christiana Mayerja, tretji je bil Italijan Patrick Holzer.

Slabo se je odrezal Slovenec Jure Kosir, ki je v konkurenci 12 smučarjev osvojil 11. mesto, ki je bilo tudi zadnje, glede na to da je v drugi voznji odstopil Italijan Giorgio Rocca zaradi padca. Kaže, da si je Rocca resneje poškodoval koleno.

Uotila je star 23 let in doslej ni dosegel boljših rezultatov, tudi zato ker v svetovnem pokalu skoraj nikoli ni uspel dobro izpeljati obeh voženj.

Tudi tokrat v drugi voznji ni bil posebno učinkovit in je sele v tretji z izrednim spustom presenetil vse in zanesljivo zmagal.

SOVODNJE

Smo ostal
brez farmacije

Na pu dičemberja smo ostal brez besied, kar smo vidli, de lekarna, farmacija, ki je bla v naši vasi ze puno liet, je zaparta.

Daržu jo je an farmačist, ki je paršu tle h nam taz Veneta, dohtar Bruno Ivanissevich. Sevieda, po naših vaseh se na more sluzit ku po miestah, pa farmacija je 'na potriebna stvar za ljudi, ki se zive tle par nas. Škoda, de niemamo vič telega servisa. Troštamo pa se, de se bo zgodilo, de jo prime v ruoke kak drug farmačist.

GRMEK

Hostne-Škrutove
Zapustu nas je
Paolo Kokocu

V čedajskem spitale je zavoj hude boliezni umaru Paolino Floreancig - Paolo Kokocu po domače. Imeu je 66 liet.

Paolo se je rodil v veliki Kokocuovi družini v Hostnem. Na zalost seda v hisi v vasi nie vič obednega: oča an mat sta umarla, malomanj vsi otroc so muorli iti po sviete zavoj diela an kar so se varnil damu, so sli živet v dolino. Drugi nje sinuovi le zavoj diela so sli živet kam drugam.

Tudi Paolo je njega zadnje lieta preživeu v Skrutovem, kjer je biu kupu hiso. Blizu njega živi tudi brat Gianni z njega družino an pru oni so lepou skarbiel za anj, posebno seda, ki je biu bolan an je imeu potriebno pomoči. Kak miesac od tegà mu je umaru brat Attilio v Franciji. V zalost je pustu brate, sestre, kunjade, navuode an vso drugo zlahto.

Paolo bo venčni mier počivu na Liesah, kjer je biu njega pogreb v sriedo 22. dičemberja popudan.

Veliki Garmak
Umarla je
Perina Drejcova

V liepi staruosti, 85 liet, je za nimar zaparla nje trudne oči Pierina Chiabai. Perina je bla uduova od Bepeja Trusgnach iz Zverinca, ona je bla pa Drejcova iz Velikega Garmikà. Tle je tudi živiela an ker nie bla dobrega zdravja, so jo gledal an varval Uogrinskih, kjer je oženjena nje sestra Antonia. V zalost je pustila sestre, navuode an drugo zlahto.

Nje pogreb je biu v pandiejak 3. zenarja popudan na Liesah.

PODBONESEC

Marsin
Zbuogam Antonio

So bli zaries zalostni božični an novolietni prazniki za Maskovičovo družino iz Pocere. Kak dan pred Božičam je huduo zboleu njih mož an tata Antonio Fantig - Tonca Maskoviču. Pejal so ga v spitau pa pomuoč miedihi mu nie bla hnucu. Zadnje dni dičemberja je umaru. Za njim jočejo žena Rina, hčere Chiara, ki živi v Parizu an Jenny, sin Marino, ki je v Londonu, zeta, navuodi an vsa druga zlahta.

Tonca je biu velik dielovac. Kar je biu mlad je huduo tarpeu tudi zavoj ujske. Biu je med tistimi, ki so bli deportani v Dachau. An na njega pogrebu, ki je biu v nediejo 2. zenarja v Dolenjim Marsine, so prebral tudi molitev deportiranih. Puno judi se jih je zbralo za mu dat zadnji pozdrav an takuo so pokazal, kakuo je biu Tonca spoštovan an ljubljen clovek.

Gor. Marsin - Špietar
Žalostna novica

Za venčno nas je zapustu Giuseppe Cucovaz. Umaru je v videmskem spi-

tale. Imeu je 72 liet.

Za njim jočejo hči Nadia, zet Stefano, navuodi Matteo, Andrea an Nicola an zlahta. Bep, takuo so ga klical vasnjani, se je rodil v Gorenjim Marsine, v Krancovi družin. Potlè kupe z družino je biu su živet v Cedad. Ze puno liet od tegà mu je bla umarla žena, ki je bla iz Starmice. Potlè je biu zgubu se mladega sina v cestni nasreči. Zadnje lieta jih je preživeu par hčeri Nadiji v Spietre.

Za mu dat zadnji pozdrav smo se srečali v cirkvi tele vasi 5. zenarja. Za nimar bo počivu v čedajskem britofe, kjer so pokopani tudi žena an sin.

Carnivarh
Se na smart
v naši vasi

Lieto 1999 je bluo zaries zalostno lieto za našo vas: zgubil smo puno mozi an žen an na zalost smo zaključili lieto se z adnim pogrebom.

Za nimar nas je v videmskem spitale zapustu Angelo Cernet. Po domače pravejo družini ta par Cakeh. Biu je klaša 1931 takuo, de je imeu 68 liet. Tudi on je biu velik dielovac, kupe z njega družino je daržu velik hliev. Je hvalla njim, če v Carnimvarhu je se puno zvine an imajo mlekarinco.

Z njega smartjo je v zalost pustu ženo Antonietto, ki domačini ji pravejo Minca Zantovinoua, sinuove Giuliana an Isidora, brate, sestro, kunjade, navuode an vso drugo zlahto.

Na njega pogrebu, ki je biu v Carnimvarhu pru zadnji dan lieta 1999 se je zbralo zaries puno ljudi.

DREKA

Trinko
Smart v naši vas

V videmskem spitale je umaru Emilio Trinco - Miljo Benju po domače. Imeu je 70 liet.

Dvie lieta od tegà, miesca marca, mu je bla umarla žena Olga Vinjudina iz Trušnjega. Tudi Miljo je biu su v Belgijo, kjer je dielu puno liet kot minator. Tle so se mu ble rodile tri hčere: Grazia, Vilma an Mirella. Z njega smartjo je v zalost pustu nje, zeta Romeo, navuodo Pamela an vso drugo zlahto.

Zadnji pozdrav smo mu ga dali v pandiejak 27. dičemberja zjutra par Devici Mariji na Krasu.

ŠPIETER

Ažla
Pogreb v naši vasi

V čedajskem spitale je za venčno zaspau Giovanni Cont iz Azle. Imeu je 76 liet.

Giovanni je biu zlo poznan tudi zavoj njega diela, ker je puno liet dielu kot taksist. Na telim svietu je zapustu sinuove Ivana an Tiziana, nevieste, navuode Roberto an Federico an vso drugo zlahto.

Njega pogreb je biu v Azli v četartak 30. dičemberja popudan.

PREMARJAG

Premarjag - Debenije
Oblietnica

Il 9 gennaio ricorre il nono anniversario da quando ci ha lasciati il nostro caro Eugenio Ruttar - Piercu di Obenetto. Con amore e tristezza lo ricordano la moglie Teresina, le figlie Silvana e Antonietta, il genero, la nipotina ed i parenti tutti.

Miedihi v Benečiji

DREKA

doh. Maria Laurà

Kras: v sriedo ob 10.00
Debenje: v sriedo ob 11.45
Trinko: v sriedo ob 10.30

GRMEK

doh. Lucio Quargnolo

Hlocje: v pandiejak, sriedo an četartak ob 10.45
doh. Maria Laurà
Hlocje: v pandiejak od 11.15 do 11.45
v sriedo ob 9.30
v petak ob 9.30 do 10.00
Lombaj: v sriedo ob 11.15

PODBONESEC

doh. Vito Cavallaro

Podbuniesac: v pandiejak od 8.30 do 10.00 an od 17.00 do 19.00
v sriedo, četartak an petak od 8.30 do 10.00
v saboto od 9.00 do 10.00 (za dieluce)
Carnivarh: v torak od 9.00 do 11.00
Marsin: v četartak od 15.00 do 16.00

SREDNJE

doh. Lucio Quargnolo

Sriednje: v torak an petak ob 10.45
doh. Maria Laurà
Sriednje: v torak od 11.30 do 12.00
v četartak od 10.30 do 10.45
Oblica: v četartak od 9.30 do 10.00
Gorenji Tarbi: v četartak ob 10.15

SOVODNJE

doh. Pietro Pellegriti

Sauodnja: v pandiejak, torak, četartak an petak od 10.30 do 11.30
v sriedo od 8.30 do 9.30

SPETER

doh. Tullio Valentino

Špietar: v pandiejak an četartak od 8.30 do 10.30
v torak an petak od 16.30 do 18.00
v saboto od 8.30 do 10.00

doh. Pietro Pellegriti

Špietar: v pandiejak, torak, četartak, petak an saboto od 9.00 do 10.30
v sriedo od 17.00 do 18.00

doh. Daniela Marinigh

Špietar: od pandiejka do četartka od 9.00 do 11.00
v petak od 16.30 do 18.00 (tel. 0432/727694)

PEDIATRA (z apuntamento)

doh. Flavia Principato

Špietar: v sriedo an petak od 10.00 do 11.30
v pandiejak, torak, četartak od 17.00 do 18.30
tel. 727910 al 0339/8466355

SVET LENART

doh. Lucio Quargnolo

Gorenja Miersa: v pandiejak, torak, sriedo, četartak an petak od 8.15 do 10.15
v pandiejak an četartak tudi od 17. do 18.

doh. Maria Laurà

Gorenja Miersa: v pandiejak od 9.30 do 11.00
v torak od 10.00 do 11.00
v četartak od 11.00 do 12.00
v petak od 10.00 do 11.00
an od 16.30 do 17.30

Guardia medica

Ponoč je »guardia medica«, od 20. do 8. zjutra an od 14. ure v saboto do 8. ure v pandiejak. Za Nediške doline: tel. 727282. Za Cedad: tel. 7081. Za Manzan: tel. 750771.

Informacije za vse

Guardia medica

Za tistega, ki potrebuje miediha ponoč je na razpolago »guardia medica«, ki deluje vsako nuoc od 8. zvičer do 8. zjutra an saboto od 2. popudan do 8. zjutra od pandiejka. Za Nediške doline se lahko telefona v Spietre na številko 727282, za Čedajski okraj v Cedad na številko 7081.

Ambulatorio di Igiene

Attestazioni e certificazioni v četartak od 9.30 do 10.30
Vaccinazioni v četartak od 9. do 10. ure

Consultorio familiare

SPETER

Ostetricia/Ginecologia v torak od 14.00 do 16.00;
Cedad: v pandiejak an sriedo od 8.30 do 10.30;
z apuntamento, na kor pa impenjative (tel. 708556)

Psicologo: dr. Bolzon

v sriedo od 9. do 14. ure

Servizio infermieristico

Gorska skupnost Nediških dolin (tel. 727084)

Kada vozi litorina

Iz Cedada v Videm: ob 6., 6.36*, 6.50*, 7.10, 7.37*, 8.07, 9.10, 11., 12., 12.17*, 12.37*, 12.57*, 13.17, 13.37, 13.57, 14.17*, 15.06, 15.50, 17., 18., 19.07, 20.

Iz Vidma v Cedad:

ob 6.20*, 6.53*, 7.13* 7.40, 8.10*, 8.35, 9.30, 10.30, 11.30, 12.20, 12.40*, 13., 13.20*, 13.40, 14., 14.20, 14.40, 15.26, 16.40, 17.30, 18.25, 19.40, 22.15, 22.40

* samuo čez tiedan

Nujne telefonske številke

Bolnica Cedad 7081
Bolnica Videm 5521
Policija - Prva pomoč 113
Komisarjat Cedad 731142
Karabinierji 112
Ufficio del lavoro 731451
INPS Cedad 705611
URES - INAC 730153
ENEL 167-845097
ACI Cedad 731762
Ronke Letališče 0481-773224
Muzej Cedad 700700
Čedajska knjižnica 732444
Dvojezična šola 727490
K.D. Ivan Trinko 731386
Zveza slov. izseljencev 732231

Občine

Dreka 721021
Grmek 725006
Srednje 724094
Sv. Lenart 723028
Speter 727272
Sovodnje 714007
Podbonesec 726017
Tavorjana 712028
Prapotno 713003
Tipana 788020
Bardo 787032
Rezija 0433-53001/2
Gorska skupnost 727281

novi matajur

Odgovorna urednica:

IOLE NAMOR

Izdaja:

Soc. Coop. Novi Matajur a.r.l.
Cedad / Cividale
Fotostavek in tisk
PENTA GRAPH srl
Videm / Udine

Vclanjen v USP/Associato all'USP

Settimanale - Tednik
Reg. Tribunale di Udine n. 28/92
Naročnina - Abbonamento
Letna za Italijo 50.000 lir
Poštni tekoči račun za Italijo
Conto corrente postale
Novi Matajur Cedad - Cividale
18726331

Za Slovenijo - DISTRIEST
Partizanska, 75 - Sezana
Tel. 067 - 73373
Ziro račun SDK Sezana
Stev. 51420-601-27926
Letna za Slovenijo: 5.000 SIT

OGLASI: I modulo 20 mm x 1 col
Komerzialni L. 25.000 + IVA 20%

VENDESI

a Osgnetto di S. Leonardo ampia casa con annessa stalla, da ristrutturare. Per inf. telefonare ore pasti allo 0432/723062

OCCASIONE!!!
Rover 214 GTI coupè 1400 cat. 16v anno 1993 in perfette condizioni, inurtata, sempre garage, uniproprietario vende a lire 9 milioni trattabili.
Telefonare allo 0335/8406228 o 0432/727740 (ore pasti)

Rifugio
SOLARIE
Sempre aperto!
Tel. 0368-3710209

Dežume lekarn / Farmacie di turno

OD 8. DO 14. ŽENARJA
Čedad (Fomasaro) tel. 731264

URNIK: 8.30/12.30 - 15.39/19.30

Ob nediejah in praznikah so odparte samuo zjutra, za ostali čas in za ponoč se more klicat samuo, če riceta ima napisano »urgente«.